

DRAAGVLAK

Referentie: Kok, H., Molleman, G., Saan, H. & Ploeg, M. (2005) *Handboek Preffi 2.0: richtlijn voor effectieve gezondheidsbevordering en preventie*. Woerden: NIGZ.

Draagvlak is de mate waarin partijen een initiatief ondersteunen, er betrokken bij zijn en zo bijdragen aan de macht en de middelen die nodig zijn om het initiatief te realiseren. Draagvlak speelt in elke fase van een project een rol: Wie betrekken we bij het initiatief? Welke samenwerkingspartners zijn nodig voor het slagen van een project? Wie doet mee? Wie haakt af? Wie is nodig in welke fase van het project? Het is kenmerkend voor preventieprojecten dat er meerdere partijen bij betrokken zijn. Dat houdt in dat er gezamenlijke doelstellingen kunnen worden geformuleerd. Behalve draagvlak onder intermediairs is ook draagvlak in de eigen instelling en bij de uiteindelijke doelgroep van essentieel belang voor het slagen van een project. Niet alleen omdat het geen zin heeft interventies uit te voeren voor mensen die hier absoluut niet voor open staan, maar ook omdat draagvlak onder de uiteindelijke doelgroep in het algemeen een voorwaarde is om draagvlak onder intermediairs te verkrijgen. Omgekeerd kan een draagvlak bij intermediairs natuurlijk ook het draagvlak bij de uiteindelijke doelgroep bevorderen.

Draagvlak wordt in verschillende fasen door verschillende specifieke factoren bepaald. Bij het vaststellen van de keuze van het (deel)probleem zijn bijvoorbeeld de missie en het beleid van de uitvoerende instelling, het maatschappelijk belang van het thema, de urgentie en de missie en belangen van de samenwerkingspartners van grote invloed. In de keuzefase waarin bepaald wordt welke interventies uitgevoerd moeten gaan worden, zijn het enthousiasme voor de keuze en de steun en de mogelijkheden van in- en externe samenwerkingspartners essentieel, maar ook het maatschappelijk engagement binnen de doelgroep en binnen de bredere samenleving. De kwaliteiten van de uitvoerders en de affiniteit die zij met het onderwerp hebben, spelen in deze fase ook een grote rol: Hoe vaardig is men in het realiseren van draagvlak? Hoe goed kan men overweg met de interventies die gekozen worden? In de implementatiefase is het enthousiasme van de intermediairs voor het project van groot belang, evenals een positieve opstelling van de mensen die beslissen over structurele inbedding van het project. In de implementatiefase dient het draagvlak zich geleidelijk aan uit te breiden.

Het is niet altijd mogelijk of noodzakelijk om alle partijen die nodig zijn voor het slagen van een project van meet af aan enthousiast te krijgen. Het is wel van belang om te weten wiens goedkeuring en medewerking er op welk moment nodig is voor het slagen van het project en wat de meest zinvolle manier is om de verschillende partijen te betrekken. Soms is het voldoende om mensen op de hoogte te stellen van het initiatief.